

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ**

Education and Culture
TEMPUS

Београд – Крагујевац – Нови Сад

2011

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ

Увод

Студијски програм развијен је у оквиру TEMPUS пројекта *Education Policy Study Programme in Serbia and Montenegro – E.P.S.P.* (JP 159074-2009), чији је циљ давање доприноса реформама образовних система Републике Србије и Републике Црне Горе кроз развој модерних, флексибилних и међународно препознатих студијских програма из области образовних политика (на нивоу мастер и докторских студија), усаглашених са највишим европским стандардима и креираних да задовоље потребе образовних система који се стално мењају, као и да одговоре на захтеве различитих група полазника и корисника, TEMPUS пројекат обухвата 11 образовних институција из Србије (Универзитет у Београду, Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Крагујевцу, Министарство просвете и науке Републике Србије, Покрајински секретаријат за образовање АП Војводине, Центар за образовне политике), Црне Горе (Универзитет Црне Горе, Министарство просвете и спорта Републике Црне Горе), Словеније (Univerza v Ljubljani), Белгије (Katholieke Universiteit Leuven) и Данске (Aarhus Universitet).

Студијски програм мастер академских студија Образовне политике траје два семестра и омогућује студентима да током једне године стекну 60 ЕСПБ бодова. Предмети који се изводе у оквиру студијског програма груписани су у обавезни део и посебна изборна подручја. У извођењу наставе на предметима ће се примењивати савремени облици рада: предавања, студије случаја, тимски рад, истраживачки пројекти, групне и индивидуалне стручне посете, гостовање истакнутих стручњака, видеоконференцијска настава (са одговарајућом техничком и организационом подршком), рад у креативним радионицама, дебате, дискусије преко форума и других електронских сервиса, стручна пракса. Оцењивање на сваком предмету је условљено циљевима и начином извођења наставе применом начела редовне провере и оцењивања знања. Елементи оцењивања могу бити предиспитне обавезе, написани и одбрањени семинарски радови, истраживачки пројекти, извештај са стручне праксе, испит (писмени и/или усмени).

Циљна група студијског програма из образовних политика се састоји од две основне подгрупе.

Прву подгрупу чине дипломирани студенти основних академских студија који желе да наставе своје академско образовање на мастер нивоу. Студијски програм је превасходно намењен дипломираним студентима друштвених и хуманистичких наука, мада је отворен и за дипломце који су завршили основне студије из других области. Од свих апликаната, без обзира на врсту претходно завршених основних студија, се очекује да покажу путем кратког мотивационог писма претходно искуство у пољу образовних политика и образовне праксе и/или да образложе своје интересовање за образовне политике као поље истраживања и професионалног деловања.

Другу подгрупу потенцијаних студената представљају појединци са дужим радним искуством запослени у образовним секторима земаља Западног Балкана. Ову групу чине појединци запослени на свим нивоима образовања (предшколско, основно, средње и високо) као и појединци који већ раде у области развоја, анализе, примене и евалуације различитих врста образовних политика.

Имајући ово у виду програм је отворен за запослене у различитим државним органима, телима, агенцијама, заводима који се директно или индиректно баве образовањем, као и за појединце из невладиног сектора.

Овај студијски програм је креиран као студијски програм за стицање заједничке дипломе Универзитета у Београду, Универзитета у Крагујевцу и Универзитета у Новом Саду.

Назив студијског програма

Образовне политике

Врста студија

Мастер академске студије другог степена

Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма је унапређивање теоријског, практичног и методолошког знања полазника у области креирања и анализе образовних политика, као и стицање и/или ојачавање истраживачких компетенција и академских вештина у области образовних политика.

Студијски програм развија стручну основу у Србији и региону за развијање, спровођење и праћење јавних политика у области образовања на заснован и истраживањима поткрепљен начин.

Из овога произилази да студијски програми има за циљ образовање стручњака који су оспособљени да самостално спроведе истраживања у области образовања и образовних политика, као и да резултате и препоруке истраживања примењују у развијању конкретних образовних политика. То подразумева да су стручњаци у овој области обучени да разумеју организационе структуре система образовања, начина финансирања, делокруга послова, инструмената повећања праведности, ефикасности и ефективности образовања, те практичних ограничења у процесима креирања и спровођења образовних политика.

Додатно, програм има за циљ да створи научни подстицај за системску анализу образовних политика и управљања у образовању, те подстакне веће интересовање за образовне политике као поље примењених истраживања. У том смислу програм је усмерен и јачању методолошких компетенција полазника у области системских и компаративних истраживања образовних политика.

Исходи студијског програма

По завршетку студијског програма полазници би требало да буду способни да:

- спроводе истраживања мањег обима у области образовања и образовних политика;
- користећи литературу и засновано на чињеницама анализирају главне савремене теме образовних политика у међународној, а посебно, европској перспективи;
- прате и разумеју разлоге и токове образовних промена на међународном, националном и институцијалном нивоу;
- критички анализирају циклус образовних политика и разумеју улогу и надлежности различитих актера у у креирању и спровођењу образовних политика;
- разумеју функционисање образовних институција и сложеност фактора који утичу на њихов рад;
- тумаче постојеће анализе везане за праведност, ефикасност и ефективност образовања и на основу њих осмишљавају и планирају спровођење образовних политика заснованих на истраживањима;
- компетентно спроводе и евалуирају постојеће образовне политике на различитим нивоима образовања као и да развијају будуће реформске политике у области образовања.

Академски назив који се стиче савладавањем студијског програма

Мастер образовних политика

Услови за упис на студијски програм

На мастер академске студије Образовне политике могу се уписати лица која су претходно остварила обим основних академских студија од најмање 240 ЕСПБ бодова, као и лица која имају стечено високо образовање у трајању од најмање осам семестара према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању.

Редослед кандидата за упис у прву годину дипломских академских студија утврђује се на основу: 1) опште просечне оцене остварене на претходно завршеним студијама; 2) квалитета мотивационог писма; 3) интервјуа. Мотивационо писмо евалуира посебна комисија студијског програма. Интервју обавља посебна комисија студијског програма. Кандидати који су по претходним критеријумима ушли на ширу ранг листу, на основу резултата интервјуа бирају се за упис на студијски програм.

Распоред предмета по семестрима

Категорије предмета:

АО - Академско-општеобразовни предмети (А)

ДХ - Друштвено хуманистички

МД - Медицински предмети

НС - Научно, односно уметничко-стручни предмети (Ц)

р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Кат	Ста	Активна настава				Остали часови	ЕСПБ
						П	В	СИР	ДОН		
1.		Основе образовних политика	1		О	2	2	2			6
2.		Истраживање и образовне политике	1		О	3	3				6
3.		Изборни предмет 1 (бира се 1 од 2)	1		И	2	2				6
		Истраживачке методе у образовању – основни курс	1		И						
		Истраживачке методе у образовању – напредни курс	1		И						
4.		Изборни предмет 2 (бира се 1 од 4 из подручја а, б, в или г)			И	2	2				6
		(а) Компаративна анализа школских система	1		И						
		(б) Образовна ефективност и развој школа	1		И						
		(в) образовање и социјалне неједнакости	1		И						
		(г) Стратешки проблеми у систему високог образовања и образовне политике	1		И						
5.		Изборни предмет 3 (бира се 1 од 4 из подручја а, б, в или г)			И	2	2				6
		(а) Економика образовања	2		И						
		(б) Лидерство у образовању и школски менаџмент	2		И						
		(в) Права детета, образовање и инклузија	2		И						
		(г) Истраживања у високом образовању	2		И						
6.		Изборни предмет 4 (бирају се 1 или 2)			И	2	2				6
		Стварање образовних политика	2		И						
		Образовање и културни идентитет	1		И						
		Интеркултурално образовање	2		И						
		Образовање даровитих	1		И						
		Савремена филозофија образовања	1		И						
		Психологија образовања	1		И						
		Родне перспективе у образовним политикама	2		И						
7.		Изборни предмет 5 (бирају се 1 или 2)			И	2	2				6
		Један од предмета из подручја (а, б, в или г) које студент није одабрао			И						
7.		Мастер рад						12			18
Укупно часова активне наставе						44					
Укупно ЕСПБ											60

СА - Стручно-апликативни предмети (Д)
 СС - Стручно, односно уметничко-стручни предмети
 ТМ - Теоријско-методолошки предмети (Б)
 ТУ - Теоријско уметнички
 УМ – Уметнички

Спецификација предмета:

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Основе образовних политика			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Ковач Церовић, К, Тинде			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Основе оп је курс који оспособљава студенте да разумеју сложеност образовних система, природу узајамних дејстава различитих елемената система образовања, развој система образовања и процесе његове промене са посебним нагласком на савременим образовно-политичким темама у међународном (посебно европском) контексту.			
Исход предмета Способност да се коришћењем литературе и засновано на чињеницама анализирају главне савремене теме образовних политика у међународној, а посебно, европској перспективи. Разумевање образовних институција и сложености фактора који утичу на њихов рад. Разумевање разлога и токова образовних промена на међународном, националном и институционалном нивоу. Вештине израде аналитичког рада о начинима превазилажења једног образовно-политичког изазова.			
Садржај предмета Модел анализе образовних политика. Савремене теме образовних политика. Образовне институције и образовне промене. Глобализација, друштво знања и учење током целог живот. Праведност, социјална инклузија и демократизација образовања. Управљање и финансирање. Осигурање квалитета и одговорности. Професионализам наставника. Психолошке баријере у образовним променама.			
Литература Darling-Hammond, L., Sykes, G. (1999): Teaching as the learning profession. Jossey-Bass. (одабрана поглавља) Eurydice (2010): Key data of education. Brussels (одабрана поглавља) Fullan, M. (2005): Sile promene. Beograd Ковач-Церовић и др. (2004): Квалитетно образовање за све: изазови реформе образовања у Србији. Министарство просвете и спорта (одабрана поглавља) Rado, P. (2004): Education reforms in transition countries (одабрана поглавља) Simons, M. et al. (2009): Re-reading educational policies: Challenges, horizons, approaches, tools, styles. In: Simons, M. et al.: Re-reading education policies. Sense: Rotterdam (36-95) OECD (2010): Education at a Glance. OECD: Paris (одабрана поглавља) Wells, G., Claxton, G. (2002): Learning for life in the 21st century. Blackwell Publishers			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад: 2	
Методe извођења наставе: Предавања, дискусије, групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	20	Завршни рад	50
Радни задатак 1 – протфолио: међународне политике	15		
Радни задатак 2 – портфолио: школске политике	15		

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Истраживање и политика			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Павловић Бабић Б. Драгица, Бауцал Д. Александер			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Основни циљ курса је да полазници разумеју однос између истраживања у области образовања и образовних политика, да буду оспособљени да идентификују, разумеју и користе истраживачке налазе у формулисању и критичкој анализи предлога за специфично питање образовне политике.			
Исход предмета - Познавање различитих врста истраживања у области образовања - Развијена компетенција критичког читања истраживачких извештаја - Селекција извора и релевантних истраживања за специфична питања образовне политике - Примена истраживачких налаза у формулисању предлога за поједина питања образовне политике			
Садржај предмета Улога истраживања у вођењу образовне политике 2. Врсте истраживања у области образовања 3. Преглед релевантних извора истраживања у области образовања 4. Истраживања на нивоу образовног система и образовна политика 5. Истраживања на нивоу школе и образовна политика 6. Истраживања на нивоу процеса учења и поучавања и образовна политика 7. Истраживања на нивоу ученика, породичног и социјалног контекста 8. Израда испитног рада у којем се користе истраживачки налази као основа за формулисање и критичку анализу предлога у вези са специфичним питањем образовне политике 9. Презентација и дискусија о испитним радовима			
Литература Бауцал, А. & Павловић-Бабић, Д. (2011). <i>PISA 2009 у Србији: Научи ме да мислим, научи ме да учим</i> . Београд: Институт за психологију. Бауцал, А. & Павловић-Бабић, Д. (2010). <i>Квалитет и праведност образовања у Србији: образовне шансе сиромашних (Анализа података PISA 2003 и 2006)</i> . Београд: Институт за психологију и Министарство просвете Хавелка, Н. и сар. (2002). Систем за праћење и вредновање квалитета образовања. У: Т. Ковач-Церовић и Љ. Левков (Ур.), <i>Квалитетно образовање за све</i> . Београд: Министарство просвете и спорта, стр. 151-184, 203-204 Бауцал, А., Павловић-Бабић, Д., Плут, Д. & Гвозден, У. (2005). <i>Национално тестирање образовних постигнућа ученика III разреда основне школе</i> . Београд: Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања Hattie, J. (2009). <i>Visible learning</i> . Routledge, New York OECD (2010): <i>Education at a Glance</i> . OECD: Paris Eurydice (2010): <i>Key data of education</i> . Brussels PISA 2003 извештаји www.pisa.oecd.org/document/7/0,3343,en_32252351_32236173_33694215_1_1_1_1,00.html PISA 2006 извештаји www.oecd.org/document/29/0,3343,en_2649_35845621_37563421_1_1_1_1,00.html PISA 2009 извештаји http://www.pisa.oecd.org/document/61/0,3746,en_32252351_32235731_46567613_1_1_1_1,00.html TIMSS 2003 извештаји http://timss.bc.edu/timss2003i/intl_reports.html TIMSS 2007 извештаји http://timss.bc.edu/TIMSS2007/intl_reports.html DeSeCo сумарни извештај за 12 земаља http://www.deseco.admin.ch/bfs/deseco/en/index/05.parsys.1992.downloadList.41429.DownloadFile.tmp/sfsodesecoccpsummaryreport.pdf			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Предавање, вежбе, дискусије, рад у групама, самосталан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испит	20
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми: ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ - МАСТЕР			
Врста и ниво студија: академске мастер			
Назив предмета: Истраживачке методе у образовању – основни курс			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Оливер М. Тошковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: а) упознати студенте са основним статистичким појмовима, са њиховом математичком основом и са логиком статистичког закључивања, са основним статистичким униваријантним техникама, као и са њиховим извођењем у статистичком пакету PASW б) циљ предмета је и да се студенти оспособе да репродукују основна знања из наведених области, разликују врсте података, да разликују и одаберу одговарајући начин обраде података и да употребљавају статистички пакет PASW			
Исход предмета: након завшеног курса студенти би требало да: - репродукују знања о основним статистичким појмовима; - репродукују знања и разумеју логику статистичког закључивања и тестирања хипотеза; - репродукују знања о статистичким техникама, разумеју и примењују те технике и препознају услове њиховог извођења; - да познају основне команде у статистичком пакету PASW, да обаве унос података у рачунар и самостално одреде основне дескриптивне мере. - да знају да изведу обрађене технике у статистичком пакету PASW и и интерпретирају резултате.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Основни појмови из статистике и методологије. Нацрт истраживања. Узорковање. Варијабле и подаци. Мерење. Технике прикупљања података. Психометријске карактеристике. Статистичке дистрибуције. Нормална дистрибуција. Дескриптивна статистика. Мере учесталости. Мере централне тенденције. Мере варијабилности. Стандардизоване скале. Статистичка значајност. Тестирање статистичких хипотеза. Тестирање хипотезе о нормалности дистрибуције. Т-тест. Анализа варијансе. Корелација. Регресија. Колмогоров Смирнов тест. Хи квадрат тест. Краскал Валисов тест. Спирманов коефицијент корелације.			
Практична настава			
Упознавање са статистичким пакетом PASW. Основне команде. Дефинисање варијабли. Унос података. Одређивање дескриптивних статистика у софтверу. Мере централне тенденције. Мере варијабилности. Стандардизоване скале. Извођење статистичких тестова и интерпретација података. Тестирање нормалности дистрибуције. Т-тест. Анализа варијансе. Корелација. Једнострука регресија. Колмогоров Смирнов тест. Хи квадрат тест. Краскал Волисов тест. Спирманов коефицијент корелације.			
Литература			
Тењовић, Л. 2007. <i>Статистика у психологији</i> . Београд : Центар за примењену психологију. Фајгељ, С. 2007. <i>Психометрија</i> . Београд : Центар за примењену психологију. Тодоровић, Д. 2007. <i>Основи методологије психолошких истраживања</i> . Београд: Лабораторија за експерименталну психологију.			
Број часова активне наставе			Остали часови: 0
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Методe извођења наставе			
Настава обухвата предавања и вежбе, интерактивну наставу, прикупљање, унос и обраду података. На предавањима се прелазе основне јединице градива, уз додатна појашњења и упућивање на самосталан рад. На вежбама студенти раде индивидуално, пролазе кроз сваку од обрађених статистичких техника, самостално прикупљају, уносе и обрађују податке адекватним методама и интерпретирају резултате.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	0	Писмени испит	70
Практична настава	10	Усмени испит	0
Колоквијум-и	20		
Семинар-и	0		
Укупно	30	Укупно	70

Студијски програм/студијски програми: ОБРАЗОВНЕ ПОЛИТИКЕ - МАСТЕР			
Врста и ниво студија: академске мастер			
Назив предмета: Истраживачке методе у образовању – напредни курс			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Оливер М. Тошковић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: положена Статистика или Метологија научних истраживања на основним студијама			
Циљ предмета: а) упознати студенте са напредним статистичким појмовима, са њиховом математичком основом и са логиком статистичког закључивања, са статистичким мултиваријантним техникама, као и са њиховим извођењем у статистичком пакету PASW б) циљ предмета је и да се студенти оспособе да репродукују основна знања из наведених области, разликују врсте података, да разликују и одаберу одговарајући начин обраде података и да употребљавају статистички пакет PASW			
Исход предмета: након завшеног курса студенти би требало да: - репродукују знања о напредним статистичким појмовима; - репродукују знања и разумеју логику статистичког закључивања и тестирања хипотеза; - репродукују знања о статистичким техникама, разумеју и примењују те технике и препознају услове њихове примене; - да познају основне команде у статистичком пакету PASW, да обаве унос података у рачунар и самостално одреде основне дескриптивне мере. - да знају да изведу напредне технике у статистичком пакету PASW и интерпретирају резултате.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Основни појмови из методологије статистике. Нацрт истраживања. Узорковање. Варијабле и подаци. Статистичке дистрибуције. Нормална дистрибуција. Статистичка значајност. Тестирање статистичких хипотеза. Тестирање нормалности дистрибуције. Мултиваријационе статистичке технике. Мултипла регресија. Факторска анализа. Дискриминациона анализа. Каноничка корелациона анализа. Кластер анализа. Временске серије. ТСО – теорија ставског одговора. Моделирање структуралним једначинама.			
Практична настава			
Упознавање са статистичким пакетом PASW. Основне команде. Унос података. Обрада података у статистичком пакету PASW. Извођење наведених анализа и интерпретација добијених резултата. Тестирање нормалности дистрибуције. Мултипла регресија. Факторска анализа. Дискриминациона анализа. Каноничка корелациона анализа. Кластер анализа. Временске серије. ТСО – теорија ставског одговора. Моделирање структуралним једначинама.			
Литература			
Тењовић, Ј. 2007. <i>Статистика у психологији</i> . Београд : Центар за примењену психологију. Фајгел, С. 2007. <i>Психометрија</i> . Београд : Центар за примењену психологију. Тодоровић, Д. 2007. <i>Основи методологије психолошких истраживања</i> . Београд: Лабораторија за експерименталну психологију.			
Број часова активне наставе			Остали часови: 0
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Методe извођења наставе			
Настава обухвата предавања и вежбе, интерактивну наставу, прикупљање, унос и обраду података. На предавањима се прелазе основне јединице градива, уз додатна појашњења и упућивање на самосталан рад. На вежбама студенти раде индивидуално, пролазе кроз сваку од обрађених статистичких техника, самостално прикупљају, уносе и обрађују податке адекватним методама и интерпретирају резултате.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	0	Писмени испит	70
Практична настава	10	Усмени испит	0
Колоквијум-и	20		
Семинар-и	0		
Укупно	30	Укупно	70

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике				
Врста и ниво студија: Мастер				
Назив предмета: Компаративна анализа школских система				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Вера З. Спасеновић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: /				
<p>Циљ предмета је да се студенти упознају са стањем развијености, начинима функционисања и правцима развоја система образовања страних земаља; да разумеју питања и проблеме из области образовне политике сагледавајући их из компаративне перспективе, као и да критички сагледавају импликације различитих решења усмерених ка унапређивању квалитета образовања.</p>				
<p>Исход предмета На крају курса, студенти ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумеју значај компаративног проучавања образовања за развијање образовне политике; - идентификују и анализирају сличности и разлике у структури, организацији и начину функционисања школских система страних земаља; - објасне глобалне и европске утицаје на реформисање националних система образовања; - идентификују и критички анализирају кључна питања и трендове у домену образовне политике, сагледавајући их из компаративне перспективе; - критички процењују могућности и ограничења примене решења која потичу из различитог друштвено-економског и културног контекста. 				
<p>Садржај предмета Теоријско-методолошке основе компаративних проучавања образовања. Структура, организација и начин функционисања школских система страних земаља: сличности и разлике. Модели управљања и руковођења у образовању и њихове импликације. Једнакост и праведност у образовању: облици испољавања и стратегије унапређивања. Стратегије развоја раног образовања. Трендови у развоју курикулума. Осигурање квалитета и евалуација у образовању. образовање и професионални развој наставника. Глобализација, интернационализација и приближавање образовних реформи. Преузимање туђих решења као стратегија образовне политике: домети и ограничења.</p>				
<p>Литература Dupriez, V. (2010): <i>Methods of Grouping Learners at School</i>. Paris: UNESCO. Gammage, P. (2006): Early childhood education and care: politics, policies and possibilities, <i>Early Years</i>, Vol. 26, No. 3, 235–248. Green, A. (2003). Education, Globalisation and the Role of Comparative Research, <i>London Review of Education</i>, 1 (2), 83-97. Green, A., Preston, J. & Janmaat, J. G. (2006): <i>Education, Equality and Social Cohesion: A Comparative Analysis</i> (118-140). Houndmills, New York: Palgrave Macmillan. <i>Key topics in education in Europe: The teaching profession in Europe – Profile, trends and concerns</i> (2002). Brussels: Eurydice Nicaise, I. et al. (2000): Success for all ? Educational strategies for disadvantaged youth in six European countries, in: Walraven G., Parsons C., Van Veen D., Day C. (eds.): <i>Combating social exclusion through education</i> (271-286). Leuven/Apeldoorn: Garant. Noah, H. (1984): The Use and Abuse of Comparative Education, <i>Comparative Education Review</i>, Vol. 28, No. 4, 550-562. Perry, L. (2009): Characteristics of Equitable Systems of Education: A Cross-National Analysis, <i>European Education</i>, vol. 41, No. 1, pp. 79–100. Phillips, D. (2005): Policy Borrowing in Education: Frameworks for Analysis, in J. Zajda (ed.): <i>International handbook on globalisation, education and policy research</i> (23-34). Dordrecht: Springer. Rado, P. (2010): <i>Governing Decentralized Education Systems: Systemic Change in South Eastern Europe</i> (169-271). Budapest: Open Society Foundations. Sahlberg, P. (2006): Models of curriculum development: international trends and way forward, in P.Sahlberg (ed.): <i>Curriculum reform and implementation in the 21st century: policies, perspectives and implementation</i> (108-121). Ankara: Ministry of National Education.</p>				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
На курсу ће се комбиновати предавања, дискусије, рад у малим групама и усмене презентације студената.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
семинар-и	30	писмени рад - есеј		40
презентација рада и писани извештаји	30			

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Образовна ефективност и развој школа			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Теодоровић, Д, Јелена			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Идентификација и одређивање релативног односа образовних фактора који утичу на ученичко постигнуће са различитих нивоа образовне хијерархије (ученика, одељења, школе, система), као и одређивање утицаја тих фактора на разлике у постигнућу између различитих демографских група ученика. Коришћење модела образовне ефективности у различите сврхе. Проучавање процеса развоја и побољшања школа у пракси. Упознавање са моделима и методологијом образовне ефективности и развоја школа.			
Исход предмета Познавање образовних фактора који утичу на ученичко постигнуће на нивоу ученика, одељења, школе и система и који утичу на разлике у постигнућу између различитих демографских група. Познавање модела и методолошких проблема у пољу образовне ефективности. Познавање основних процеса развоја и побољшања школа. Способност осмишљавања могућих интервенција које могу да побољшају ученичко постигнуће и смање разлике у постигнућу између различитих демографских група. Примена критичког односа према студијама, резултатима и интерпретацији резултата. Заснивање мишљења на основу валидних истраживања.			
Садржај предмета Историјска и теоријска подлога образовне ефективности. Модели и методологија у области образовне ефективности и развоја школа. Утицај и релативна тежина ученичких, одељенских, школских и системских фактора који утичу на ученичко постигнуће и на разлике у постигнућу између различитих демографских група ученика. Истраживања образовне ефективности у Србији и другим земљама. Историјски преглед истраживања развоја школа. Потребни услови за побољшање школа. Фокус на институцијама и изградњи капацитета. Одрживост и скалирање. Импликације истраживања образовне ефективности и развоја школа на образовну политику.			
Литература Barber, M. (2009). From system effectiveness to system improvement, in Hargreaves, A. & Fullan, M. (Eds.), <i>Change Wars</i> . Bloomington, IN: Solution Tree. Brown, H., Chudowsky, N., & Koenig, J (Eds.) (2008). <i>Getting value out of value-added: Report of a workshop</i> . Committee on Value-Added Methodology for Instructional Improvement, Program Evaluation, and Accountability; National Research Council. Creemers, B.P.M., & Kyriakides, L. (2008). <i>The dynamics of educational effectiveness: A contribution to policy, practice and theory in contemporary schools</i> . Abingdon: Routledge. Fullan, M. (2007). <i>The new meaning of educational change</i> . New York: Teachers College Press. Hargreaves, A. et al. (2010). <i>Second international handbook of educational change</i> . Springer Dordrecht: Heidleberg, London, New York. Hopkins, D. (2001). <i>School improvement for real</i> . London-New York: Routledge-Falmer. Muijs, D., & Reynolds, D. (2000). School effectiveness and teacher effectiveness in mathematics: Some preliminary findings from the evaluation of the Mathematics Enhancement Programme (Primary). <i>School Effectiveness and School Improvement</i> , 11(3), 273-303. Muijs, D., & Reynolds, D. (2010). <i>Effective teaching: Research and practice</i> . London: Paul Chapman. Opdenakker, M., Van Damme, J., De Fraine, B., Van Langedhem, G., & Onghena, P. (2002). The effect of schools and classes on mathematics achievement. <i>School Effectiveness and School Improvement</i> , 13(4), 399-427. OECD. (2009). <i>PISA 2009 Results: What makes a school successful? Resources, policies and practices. Volume 4</i> . Paris: OECD. Strand, S. (2010). Do some schools narrow the gap? Differential school effectiveness by ethnicity, gender, poverty, and prior achievement. <i>School Effectiveness and School Improvement</i> , 21, 289-314. Teodorovic, J. (In press). Student background factors influencing student achievement in Serbia. <i>Educational Studies</i> . Teodorovic, J. (In press). Classroom and school factors related to student achievement - What works for students? <i>School Effectiveness and School Improvement</i> . Thrupp, M. (2001). Sociological and political concerns about school effectiveness research: Time for a new research agenda. <i>School Effectiveness and School Improvement</i> , 12(1), 7-40.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
			Студијски истраживач. рад:
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	40
колоквијум	35	одбрана писменог испита	10

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Стратешки проблеми у систему високог образовања и образовне политике			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Бауцал, Александар, Новак, Ладислав, Малбаша, Вељко, Јелена Бранковић, Предраг Лазетић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Основе образовних политика и Истраживње и политика			
Циљ предмета је да се студенти упознају са системом високог образовања и начином планирања, управљања и доношења одлука у високом образовању; да разумеју питања и проблеме из области образовних политика у високом образовању, као и да критички анализирају различите универзитетске политике, посебно у контексту глобализације и европеизације.			
Исход предмета Разумевање начина управљања и развоја образовних политика у високом образовању. Способност евалуације и доприноса кључним идејама у пољу стратегија промена. Разумевање концепата универзитетске аутономије, одговорности, стратешког планирања и закона. Примена критичке анализе у разматрању квалитета у високом образовању. Разумевање европских трендова у високом образовању.			
Садржај предмета Концепт система високог образовања и његове динамике. Јавне политике у високом образовању у контексту глобализације и европеизације. Макро планирање и стратегије промена. Будућност високог образовања. Стратешки проблеми у развоју универзитетских политика. Администрирање, управљање и менаџмент интегрисаног универзитета. Квалитет у високом образовању. Рангирање универзитета.			
Литература Canton, E., Venniker, R., Jongbloed, B., Koelman, J., Meer van der, P., Vossensteyn, H. (2001). <i>Higher Education Reform: Getting the Incentives Right</i> . Sdu Uitgevers, Den Haag. http://doc.utwente.nl/37703/1/bijz29.pdf Gornitzka, Å., Kogan, M. and Amaral, A. (Eds.) (2005). <i>Reform and Change in Higher Education. Analysing Policy Implementation</i> . Dordrecht: Springer. Simons, M., Olssen, M., Peters, M., (Eds.) (2009) <i>Re-reading education policies. A handbook studying the policy agenda of the twenty-first century</i> , Rotterdam: Sense Publishers. Clark, B.R (1998). <i>Creating Entrepreneurial Universities: Organizational Pathways to Transformation</i> . Oxford, New York, Tokyo: IAU Press/Pergamon. Ellen Hazelkorn (2011), <i>Rankings and the Reshaping of Higher Education: The Battle for World-Class Excellence</i> , Palgrave MacMillan. Gornitzka, A. (1999) Governmental policies and organizational change in higher education. In: <i>Higher Education</i> 38, pp. 5-29. http://www.jstor.org/pss/3448025 Kyvik, W. (2004) Structural changes in higher education systems in Western Europe. In: <i>Higher Education in Europe</i> 29(3), pp. 393–409. http://www.informaworld.com/smpp/content~db=all~content=a713606133 Wright, Susan; Shore, Cris; Brenneis, Don (Eds) (2005). Universities and the Politics of Accountability : <i>Special issue of Anthropology in Action</i> vol. 12 no.1. Wright, Susan, Halverson, Tor (Eds) (2008) The Bologna Process : Special Issue. /In: Learning and Teaching: <i>International Journal of Higher Education in the Social Sciences</i> . ed. / Susan Wright ; Penny Welch. Vol. 1 no. 2 New York : Berghahn Books., Simons, M., Masschelein, J. (2009). Towards the Idea of a World University. <i>Interchange</i> , 40 (1), 1-23. Olsen, J.P. (2005). <i>The institutional dynamics of the (European) University</i> , Arena Working Paper No. 15, University of Oslo: Arena. http://www.arena.uio.no/publications/working-papers2005/papers/wp05_15.pdf Simons, M., Masschelein, J. (2009). The Public and its University: beyond learning for civic employability?. <i>European educational research journal</i> , 8 (2), 204-217. Simons, M., Vlieghe, J., Decuypere, M., Masschelein, J. (2011). Curating the European University: On Experiments, Roundtables and Containers. In: Simons M., Decuypere M., Vlieghe J., Masschelein J. (Eds.), <i>Curating the European University: Exposition and Public Debate</i> (pp. 5-8). Leuven: University Press Leuven. Wright, Susan (2004), Markets, corporations, consumers? New landscapes in higher education? <i>Learning and Teaching in the Social Sciences</i> . 2004 ; Vol. 1, No. 2.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживач. рад:
Методе извођења наставе: Предавања, семинари, анализе случајева, презентације, дискусије, индивидуални рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	50
колоквијум	35	одбрана писменог испита	

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике			
Врста и ниво студија: мастер студије			
Назив предмета: Образовање и социјалне неједнакости			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Весна С. Трифуновић			
Статус предмета: изборни предмет			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
<p>Циљ предмета: Да студенти: прошире знања о повезаности образовања и друштва – на образовање се рефлектују друштвени процеси, али и образовање утиче на одвијање укупних друштвених промена; развију осетљивост за проблем друштвених неједнакости и неједнакости у образовању које имају структурна обележја. упознају се са показатељима о учешћу образовања у структурним променама друштва; прошире знања о улози институционализованог образовања у процесу уједначавања друштвених шанси учесника образовног процеса.</p>			
<p>Исход предмета: Студенти: могу критички да процењују учешће образовања у стварању и превладавању друштвених неједнакости; могу да препознају узроке, подручја, облике и последице неједнакости у образовању; могу да процењују системске мере које се предузимају за ублажавање неједнакости у образовању; умеју да користе предности отвореног система институционализованог образовања у циљу омогућавања социјалне промоције учесника образовног процеса, њихове индивидуалне и масовне вертикалне друштвене покретљивости; овладали су знањима која им омогућају активну партиципацију у сфери креирања образовних политика.</p>			
<p>Садржај предмета: (1) Савремено друштво: стратегије развоја и актери. Друштвена стратификација. Друштвене неједнакости. Друштвене једнакости. Моћ и политика. Сиромаштво. образовање и друштвена стратификација. (2) Место образовања у друштву и однос друштва и образовања (функционалистичко, либерално, марксистичко и интеракционистичко гледиште). Друштвена улога и циљеви образовања. Идеологија и образовање. Образовна политика као део укупне развојне политике друштва. Друштвена улагања у образовање. (3) Образовање и друштвене неједнакости. Друштвена покретљивост и образовање. Неједнакости и образовање: узроци, облици и последице неједнакости. Класне и етничке поткултуре и успех у образовању. Репродукција радне снаге, социјална саморепродукција. (4) Теорије о школству и неједнакости. В. Bernstein: Језички кодови. Р. Bourdieu: образовање и културна репродукција. Р. Vilis: Анализа културне репродукције. I. Illich: Скривени наставни план. (5) Знање, моћ и образовање. Социјална пропулзивност школа. Разлике у образовном успеху. Род и успех у школи. образовање и етничка припадност. Друштвена изопштеност и школство. Pierre Bourdieu – културална репродукција и друштвена репродукција. Michael F.D. Young - знање и моћ. Dennis Lawton – културално заједнички програм / Jane Torrey - културално диференцирани програм. (6) Образовање и једнакост шанси. Друштвене промене, развој и образовање. образовање и вредности. Може ли образовање променити друштво? (7) Образовна политика. Држава, грађанско друштво и образовање. Образовна политика и проблем одлучивања. Плурализам образовних политика. (8) Промена политичке парадигме и образовне политике код нас. Савремене тенденције у образовању. Глобализација и националне образовне политике. Земље у транзицији и образовна политика: законодавне реформе у образовању.</p>			
<p>Студијски истраживачки рад: панел дискусије, израда семинарских радова, радионице, активности на микроистраживачком пројекту.</p>			
<p>Литература Ентони Гиденс /2007/: <i>Sociologija</i>, Globus, Zagreb. Ивановић, Станоје /2005/: <i>Социологија образовања</i>, Учитељски факултет, Јагодина. Коковић, Драган /1994/: <i>Социологија образовања</i>, Матица српска, Нови Сад. Haralambos Majkl /2002/: <i>Uvod u sociologiju</i>, Golden marketing, Zagreb.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања 2	Вежбе: 2	Други облици наставе	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: дијалог, дискусија, анализа садржаја			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	/	усмени испт	50
колоквијум-и	25	
семинар-и	15		

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике				
Врста и ниво студија: Мастер студије				
Назив предмета: Економика образовања				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Костадиновић С. Данијела				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: -				
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је упознавање студената са основним економским појмовима, разумевање односа између економских фактора и образовања као индивидуалног и друштвеног феномена, образовањем и његовим утицајем на развој образовног система као и упознавање са методама анализе образовног система, стицање општих и специфичних знања о образовној политици и њеној важности за државу.</p>				
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су савладали пројектовани циљ предмета, овладали су основним појмовима из економике образовања и потпуно се припремили за изазове савременог друштва ког карактеришу динамичке промене, интензивни развој производних, информационих, телекомуникационих и других савремених технологија, што омогућава да се створе одговарајући услови за реализацију квалитетних промена у свим областима друштвених кретања, а посебно у области образовања и васпитања које припада категорији јавних услуга, усвајајући неопходност како је образовни систем Србије конципиран тако да у потпуности може да оспособи кадрове потребне за успешно остваривање образовних циљева и привредних кретања у земљи.</p>				
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Наставни план и програм обухвата неколико тематских целина које се односе на основне проблеме економских аспеката образовања. У оквиру предмета студенти ће бити упознати сасавременим економским теоријама и праксом образовања; са утицајем образовања на привредни раст; са ефикасношћулагања у образовну делатност; са финансирањем ове друштвене делатности; са улогом државе у образовању; са улогом образовања у развоју, и са привременим и друштвеним облицима планирања образовања. Сагледаће се различити аспекти централизованог и децентрализованог модела, карактеристике јавног и приватног образовања, на макро, као и на локалном нивоу. Посебно се анализира однос између државе, образовних институција, тржишта и друштва, однос између образовних институција и њиховог окружења, повезаност између образовних и ширих друштвених циљева.</p>				
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Полић, В.: <i>Образовање и економски развој</i>, Школска књига, Загреб, 1974. (1-188) 2. Каравидић, С.: <i>Менаџмент образовања</i>, Филозофски факултет, Београд, 2006. (233-275) 3. Костадиновић, Д.: <i>Теоријско-правне основе школског законодавства</i>, Учитељски факултет, Београд, 2010. (1-188) 4. Костадиновић, Д.: <i>Привредно право</i>, ФОРКУП, Београд, 2011. 5. Checchi, D.: <i>The Economics of Education-Human Capital, Family Background and Inequality</i>, Published in the United States of America by Cambridge University Press, New York, 2005. (114-148) 				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Предавања, припрема једног есеја, дискусије и дебате.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	10	писмени испит	40	
практична настава		усмени испит		

колоквијум-и	30	
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Лидерство у образовању и школски менаџмент			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Теодоровић, Д, Јелена			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Дефинисање лидерства у образовању. Проучавање знања и вештина потребних лидерима у образовању да: побољшају наставу и учење за све ученике; користе податке и ресурсе у циљу побољшања наставног процеса и организације школе; и стварају партнерства са породицама, локалном заједницом и другим актерима да би ефективно функционисали у ширем контексту. Дефинисање школског менаџмента. Проучавање знања и вештина потребних лидерима у образовању да ефективно и ефикасно имплементирају школску политику и воде текуће послове администрирања, буџетирања, планирања, мониторинга и евалуације. Развијање компетенција за успешно управљање школом и њеним развојем.			
Исход предмета			
Поседовање знања и вештина које дефинишу успешне лидере у образовању. Поседовање знања и вештина које дефинишу успешне школске менаџере. Способност за балансирање лидерске и менаџерске стране вођења школа.			
Садржај предмета			
Увод у лидерство и организационе теорије у контексту образовних институција. Теорије промене. Стратешко и трансформативно лидерство. Лидерство у наставним и курикуларним процесима. Предвођење људи и тимова. Склапање партнерстава. Стварање организације која учи. Менаџмент људским ресурсима и школском администрацијом. Правни контекст функционисања школа. Буџетирање. Стратешки маркетинг школа.			
Литература			
Barth, R.S. (1990). <i>Improving schools from within</i> . San Francisco: Jossey-Bass.			
Bolman, L.G., & Deal, T.E. (2002). <i>Reframing the path to school leadership: A guide for teachers and principals</i> . Thousand Oaks, CA: Corwin Press.			
Chance, P.L., & Chance, E.W. (2002). <i>Introduction to educational leadership & organizational behavior: Theory into practice</i> . New York: Eye on Education.			
Dufour, R., & Eaker, R. (1998). <i>Professional learning communities at work: Best practices for enhancing student achievement</i> . Bloomington, IN: National Educational Service.			
Evans, R. (1996). <i>The Human side of school change: Reform, resistance, and the real-life problems of innovation</i> . San Francisco: Jossey-Bass.			
Fullan, M. (2001). <i>Leading in a culture of change</i> . San Francisco: Jossey-Bass.			
Fullan, M., & Hargreaves, A. (1996). <i>Whats' worth fighting for in your school</i> . New York: Teachers College Press.			
Hoyle, E. (1982): The micropolitics of educational administration, <i>Educational Management and Administration</i> , 10(2), 87-98.			
Kydd, L., Anderson, L., & Newton, W. (eds.) (2003). <i>Leading people and teams in education</i> . London: The Open University Press & Paul Chapman Publishing.			
Leithwood, K., Mulford, B., & Silins, H. (2006). <i>Educational leadership for organisational learning and improved student outcomes</i> . Kluwer Academic Publishers.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	
		Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	15	Писани извештај о пројекту истраживања тржишта	30
Колоквијум	20	Писмени испит	35

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике				
Врста и ниво студија: Мастер				
Назив предмета: Права детета, образовање и инклузија				
Наставник (Презиме, средње слово, име): проф. др Нада М. Кораћ, доц. др Сунчица В. Мацура-Миловановић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов:				
Циљ предмета: разумевање улоге друштвених конструкција детињства у креирању образовних политика; разумевање концепта права детета и партиципације деце у образовању; разумевање инклузије у образовању као једног од основних права детета.				
Исход предмета: идентификовање механизма који обликују слику детета у јавности; разумевање импликација концепта права детета за образовање; идентификација и анализа препрека и извора подршке напорима образовних установа да постану више инклузивне.				
Садржај предмета: Културно-историјски детерминисане представе детета и детињства; Представе детета у јавности; Права детета; Права детета у образовању; Право на партиципацију у образовању; Однос између права детета и инклузије у образовању; Међународни и национални нормативни оквир; Историјске и теоријске основе инклузивног образовања; Реконцептуализација конструкта школовања – смештање ученика у центар; Изазови пред имплементирањем делотворне инклузивне праксе; Подршка за делотворну инклузију кроз образовни систем; Компетенције наставника за инклузивно образовање; Стварање колаборативне професије кроз комплементарне сарадничке напоре; Мултидисциплинарни тимски рад у инклузивном образовању; Међународна и национална искуства у развоју и реализацији.				
Литература Вучковић Шаховић, Н. (2001) <i>Права детета и Конвенција о правима детета</i> . Београд: ЈЦПД. (70стр) Кораћ, Н. (2005) Права детета и образовање. <i>Педагогија</i> , 1, стр. 19 – 28. Кораћ, Н. и Врањешевећ, Ј. (2006) <i>Невидљиво дете</i> . Београд: Центар за примењену психологију (стр. 13 – 28, 97 – 111) Booth, T., Ainscow, M. (2002): <i>Индекс за инклузију</i> . Центар за изучавање инклузивног образовања. Pantić, N., Closs, A., & Ivošević, V. (2010). <i>Teachers for the future. Teacher development for inclusive education in the Western Balkans</i> . Torino: European Training Foundation. 23-29, 31-55, 70-94. Macura-Milovanović, S., Gera, I., & Kovačević, M. (2010). <i>Mapping Policies and Practices for the Preparation of Teachers for Inclusive Education in Contexts of Social and Cultural Diversity: Serbia Country Report</i> . Torino: European Training Foundation. 30-62. Radivojević, D. i sar. (2008): <i>Vodič za unapređivanje inkluzivne obrazovne prakse</i> . Fond za otvoreno društvo. Beograd. str. 27-47. <i>Jednaka dostupnost kvalitetnog obrazovanja za Rome u Srbiji</i> . Izveštaji o monitoringu. (2007): Beograd, Fond za otvoreno društvo, str. 27-44, 64-98.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: (1) предавања, (2) анализе и дискусије изабраних питања и тема, (3) планирање за реализацију истраживачког задатака на терену, (4) критичка анализа прикупљених података током израде истраживачког задатка на терену, (5) повезивање рефлексije и закључака о посматраној пракси са датом литературом, (6) групне и индивидуалне консултације.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		Поена
активност у току предавања	30	Писани рад о реализованом истраживачком задатку		50
		Презентација и одбрана рада		20

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Истраживања у високом образовању			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Тошковић, Оливер, Бауцал, Александар, Новак, Ладислав, Бранковић, Јелена, Лажетић, Предраг			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета је да се студенти упознају са различитим истраживачким методама које се користе у високом образовању и да стекну компетенције за извођење истраживања у високом образовању.			
Исход предмета Познавање различитих приступа прикупљању података у високом образовању (упитници, интервјуи, итд). Способност извођења квантитативних и квалитативних истраживања у области високог образовања.			
Садржај предмета Извори података у високом образовању. Национална и институционална статистика и њена интерпретација. Званични документи и њихова интерпретација. Упитници и њихова интерпретација. Студије случаја у високом образовању. Квалитативне методе у истраживањима високог образовања. Спровођење истраживачког рада у мањем обиму.			
Литература Teichler, U. & Sadlak, J. (2000). <i>Higher Education Research: its implications to policy and practice</i> . Oxford: Pergamon. Babbie, E. R (2010). <i>The Practice of Social Research</i> . 12th edition. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Corporation. Cengage Learning. Tight, M. (2003). <i>Researching Higher Education</i> . Berkshire: SRHE and Open University Press. McKeachie, W.J. (2007). Good teaching makes a difference - and we know what it is. In R.P. Perry and J.C. Smart (Eds.), <i>The Scholarship of Teaching and Learning in Higher Education: An Evidence-Based Perspective</i> . Dordrecht, Netherlands: Springer. Vukasović, M., & Sarrico, C. (2010). Inequality in Higher Education: Definitions, Measurements, Inferences. The Serbian Case. U Gaele, Goastellec (ed.), <i>Understanding Inequalities in, through and by Higher Education</i> , 1-16. Rotterdam: Sense Publishers. https://www.sensepublishers.com/files/9789460913082PR.pdf Tight, M. (2008) <i>What's the point of it all? Researching and writing higher education</i> . Uniped, 31, 4/2008, pp. 61-69.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, индивидуални и групни рад, истраживање			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Колоквијум	40	Истраживачки рад	60

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике				
Врста и ниво студија: Мастер				
Назив предмета: Стварање образовних политика				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Теодоровић, Д, Јелена				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов:				
Циљ предмета				
Идентификација проблема у образовању и дизајнирање решења. Проучавање фаза образовних политика, фактора који позитивно или негативно утичу на фазе образовних политика, као и стратегија за постизање успеха образовних политика. Разматрање комплексности стварања и реализације образовних политика.				
Исход предмета				
Способност да се идентификују проблеми у образовању коришћењем литературе засноване на чињеницама. Вештина осмишљавања решења за проблеме у образовању. Познавање и способност анализирања фаза образовних политика. Препознавање позитивних и негативних фактора који утичу на фазе образовних политика. Коришћење техника и стратегија током формулације, доношења одлука, реализације и процењивања успеха образовних политика да би се максимизовао успех образовних политика. Разумевање комплексности стварања образовних политика у пракси. Дизајнирање, одбрана и промоција предлога образовне политике.				
Садржај предмета				
Проблеми у образовању. Учесници у образовању. Решења у образовању. Усвајање образовних политика. Буџетирање образовних политика. Реализација образовних политика. Процењивање успеха образовних политика. Стварање образовних политика у пракси. Комплексност стварања образовних политика. Системска трансформација.				
Литература				
Anderson, James E. (2003). <i>Public policymaking</i> . Boston, MA: Houghton Mifflin Company.				
Barber, M., Fullan, M. Mackay, A., & Zbar, V. (2009). <i>Building excellent education systems: From conception to implementation at scale</i> . Centre for Strategic Education Seminar Series Paper No. 189. November 2009.				
Childress, S. (2009). Six lessons for pursuing excellence and equity at scale. <i>Phi Delta Kappan</i> , 10(3), 13-18.				
Desimone, L. (2002). How can comprehensive school reform models be successfully implemented? <i>Review of Educational Research</i> , 72(3), 433-479.				
Elmore, R.F. (2004). <i>School reform from the Inside Out</i> . Massachusetts: Harvard Education Press.				
Fullan, M. (2009). Large-scale reform comes of age. <i>Journal of educational change</i> , 10(2), 101-113.				
Fullan, M. (1999). The three stories of education reform. <i>Phi Delta Kappan</i> , 76, 701-712.				
Haddad, W. (1994). <i>The dynamics of education policymaking: Case studies of Burkina Faso, Jordan, Peru and Thailand</i> . Washington DC: World Bank.				
Honig, Meredith. (2006). <i>New directions in education policy implementation: confronting complexity</i> . Albany, NY: SUNY Press.				
Odden, Allan. (1991). <i>Education policy implementation</i> . Albany, NY: SUNY Press.				
Porter, R. (1994). <i>Knowledge utilization and the process of policy formation</i> . Washington DC: USAID.				
Sowell, Thomas. (2007). <i>A conflict of visions: Ideological origins of political struggles</i> . New York, NY: Basic books.				
Teodorović, J. (2008). Why education policies fail: Multiple streams model of policymaking. <i>Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja</i> , 40(1), 22-36.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, групни рад.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
Активност у току предавања	15	Завршни рад – предлог образовне политике	50	
Радни задатак 1 – идентификација проблема	15			
Радни задатак 2 – дизајнирање решења	20			

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике			
Врста и ниво студија: мастер студије			
Назив предмета: Образовање и културни идентитет			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Весна С. Трифуновић			
Статус предмета: изборни предмет			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
<p>Циљ предмета: да студенти прошире знања о култури и променама у култури у условима глобализације. Да студенти развију сензибилизацију за питања културног идентитета и културних различитости. Да се упознају са појмом и функцијама културе мира као најширег оквира, који омогућава очување културне разноврсности. Да прошире знања о улози формалног образовања у остваривању процеса социјализације културе.</p> <p>Исход предмета: студенти могу критички да процењују карактер промена у култури и у савременом друштву. Студенти могу да процењују значај формирања и очувања културног идентитета у условима глобализације и стварања културе света. Студенти могу да процењују вредности сопствене културе, као и вредности које долазе из других култура. Студенти умеју да користе предности формалног образовања у циљу очувања културног идентитета и да развијају толеранцију за културне различитости и прихватање вредности које долазе из других култура. Студенти су овладали вештинама које им омогућају активну партиципацију у сфери креирања културне политике.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p>Предавања: (1) Образовање и културне промене. Улога и значај културе. Улога образовања у ширењу културе. Социјализација културе. Вредности и образовање. Етика и образовање. (2) Глобализација и глокализација. Класификација приступа анализи глобализације. Земље у транзицији и промене у култури. Стандардизација и унификација културе или очување локалних култура? (3) Анализирање културе света: алтернативне теорије. Изградња и одржавање културе света. Диференцирање културе света: национални идентитети и тежња ка различитости. Антиглобализацијски покрет као културолошка критика. (4) Интеграциони процеси и културна политика. Демократски оквири културе. Националне културе и културни идентитети. Културни плурализам – предност или извор конфликта. Културни и национални идентитет – етноцентризам и културна разноврсност. Европски културни идентитет или европски културни идентитети? Мултикултурализам. (5) Културни идентитет и образовање. Језик и образовање. Религија и образовање. Традиција и образовање. Обичаји и образовање: представе о детету у српској култури. (6) Култура мира и идентитети. Култура мира: појам и функције. Геокултура развоја и култура мира на Балкану. Култура и идентитети на Балкану.</p> <p>Студијски истраживачки рад: се одвија организовањем панел дискусија, радом у пару или групи, кроз индивидуалне активности (израда семинарских радова, анализа садржаја), радионице, активности на микроистраживачком пројекту.</p>			
<p>Литература</p> <p>Божиловић Никола /2007/: <i>Култура и идентитети на Балкану</i>, Филозофски факултет, Центар за социолошка истраживања, Ниш.</p> <p><i>Глобализација мит или стварност: социолошка хрестоматија</i>, приредио Владимир Вулетић, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2003.</p> <p>Lečner Dž. Frenk i Boli Džon /2006/: <i>Kultura sveta: začeci i ishodi</i>, Clio, Beograd.</p> <p>Maјer Tomas/2009/: <i>Identitet Evrope</i>, Službeni glasnik, Beograd.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања 2	Вежбе 2	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: дијалог, дискусија, анализа садржаја			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	/	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	/	усмени испит	25
колоквијум-и	25	
семинар-и	15		

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Интеркултурално образовање			
Наставник (Презиме, средње слово, име): доц. др Данијела С. Петровић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: /			
Циљ предмета Предмет има за циљ да оспособи студенте да увиде неопходност увођења интеркултуралне перспективе у образовно политичка настојања да се образовни систем реформише како би се обезбедиле једнаке образовне могућности за децу и младе из различитих културних група, као и да их упозна са различитим моделима и приступима интеркултуралној трансформацији школе и реформи курикулума.			
Исход предмета По завршетку овог курса, студенти ће моћи да: идентификују изазове са којима се суочава образовна политика у савременом мултикултуралном друштву; идентификују и анализирају предности и недостатке различитих приступа интеркултуралне трансформације школе и интеркултуралне реформе курикулума; осмисле и реализују различите акција за подстицање толеранције, уважавања разлика и интеркултуралног разумевања, као и за борбу против стереотипа, предрасуда и дискриминације у образовном контексту.			
Садржај предмета Посебне теме овог предмета су: (1) Образовна политика, образовање и изазови савременог мултикултуралног друштва, (2) Улога и циљеви интеркултуралног образовања, (3) Култура и димензије културних разлике, (4) Интеркултурално (не) разумевање, (5) Фактори успешности интеркултуралне комуникације (6) Развој интеркултуралне осетљивости, (7) Социјална дистанца, стереотипи, предрасуде и дискриминација у образовном контексту, (8) Интеркултурална трансформација школе, (9) Улога родитеља, локалне заједнице и невладиних организација у интеркултуралној трансформацији школе, (10) Интеркултурална реформа курикулума, (11) образовање наставника и развој интеркултуралних компетенција, (12) Интеркултурално образовање и наставне методе, (13) Интеркултурално образовање и уџбеници			
Литература			
1. Banks, J.A. (2006) <i>Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum and Teaching</i> , Boston, Pearson, s			
2. Bennett, C.I. (2003), <i>Comprehensive Multicultural Education: Theory and Practice</i> , 5/E, Allyn & Bacon,			
3. Gošović, R., Mrše, S., Jerotijević, M, Petrović, D i Tomić, V. (2009) <i>Vodič za unapređenje interkulturalnog obrazovanja</i> , Beograd, Grupa MOST i Fond za otvoreno društvo			
4. Perotti, A. (1995) <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje</i> , Zagreb, Euridika,			
5. Grant, C.A and Portera A. (2011) <i>Intercultural and Multicultural Education: Enhancing Global Interconnectedness</i> , New York, Routledge, pp. 12-30			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: С истраживачки рад:	
Методe извођења наставе (1) Предавања; (2) Дискусија одабраних тема и текстова; (3) Самостално и критичко проучавање литературе, (4) интерактивне наставне методе (играње улога и симулације) (4) акционо планирање, (5) тимски и индивидуални рад, (6) групне и индивидуалне консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
семинарски рад	20	писмени испит	30
нацрт акционог плана	20		
Колоквијум	30	

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике				
Врста и ниво студија: Мастер				
Назив предмета: образовање даровитих				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Алтарас Димитријевић Г. Ана				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: /				
Циљ предмета је да изгради: елементарна знања о феномену даровитости (1. ниво); осетљивост за посебне образовне потребе даровитих ученика и могуће проблеме/изазове у њиховом школовању (2. ниво); знања о могућностима и доброј пракси идентификације и образовања даровитих (3. ниво); практичне компетенције у домену анализе, евалуације, осмишљавања и имплементације образовно-политичких решења и аката усмерених на подстицање даровитих ученика (крајњи циљ).				
Исход предмета Очекује се да по успешном завршетку курса студент разуме значај и улогу образовања у актуализацији даровитости; разуме даровиту особу као ученика са посебним образовним потребама; разликује одређене категорије институционалних схватања/дефиниција даровитости и разуме њихове практичне импликације; разуме научне и законске основе рада са даровитим ученицима унутар образовног система; уме да процени ефекте и оптимизира делотворност образовно-политичких решења усмерених на идентификацију и подстицање даровитих и тиме компетентно доприноси унапређивању образовних могућности за даровите ученике.				
Садржај предмета (1) Психолошко-педагошки профил и образовне потребе даровитих ученика (2) Улога образовања у развоју даровитости (3) Однос даровите особе и (редовне) школе (4) Образовно-политичке (институционалне) концепције даровитости (5) Идентификација даровитих особа унутар образовног система: начела, ресурси и улога појединих актера (6) Образовне мере за подстицање даровитих ученика: издвајање, убрзавање и обogaћивање (7) Специјализоване институције које се баве идентификацијом и образовањем даровитих (8) Проблеми везани за идеју и праксу образовања даровитих: етикетирање, елитизам, ексклузија (9) Актуелна пракса и модели образовања даровитих у свету и код нас (9) Експлоатација, оптимизација и унапређивање образовно-политичких решења усмерених на подстицање даровитости				
Литература				
1. Altaras, A. (2006). <i>Darovitost i podbacivanje</i> (str. 40-66, 97-122, 141-196). Pančevo-Beograd: Mali Nemo, Institut za psihologiju & Centar za primenjenu psihologiju Društva psihologa Srbije.				
2. Borland, J. (Ed.) (2003). <i>Rethinking gifted education</i> (odabrana poglavlja). New York: Teachers College Press.				
3. Colangelo, N. & Davis, G. A. (Eds.) (2003). <i>Handbook of Gifted Education</i> (odabrana poglavlja). Boston: Allyn and Bacon.				
4. Maksić, S. B. (2009). <i>Darovito dete u školi</i> (drugo izdanje) (str. 43-181). Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.				
5. Olszewski-Kubilius, P. (Ed.) (2007). <i>Gifted Child Quarterly. Special Issue: Best practices in gifted education</i> . National Association for Gifted Children.				
6. Protić, J., Tatić-Janevski, S. & Đurić, Z. (ur.) (2009): <i>Образовање даровитих у земљама Европске Уније и Србије</i> . Beograd: Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja.				
7. Treffinger, D. (Ed.) (2009). <i>Gifted Child Quarterly. Special Issue: Demythologizing gifted education</i> . National Association for Gifted Children.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе (1) предавања, (2) дискусије, (3) презентације студената				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
колоквијум (усмени)	25	писмени рад		50
учешће у дискусијама и презентације	25			

Студијски програм/студијски програми : Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Савремена филозофија образовања			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Савић В. Миле			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: без посебних услова			
Циљ предмета: Усвајање знања о теоријским основама и проблемима образовања кроз историју европске културе са нагласком на усвајање знања о савременим филозофским теоријама образовања; упознавање са значењем и сврхом филозофског разматрања образовања; упознавање студената са различитим врстама аргументације и границама њихове примене; упознавање студената са значајем рационалног тумачења света у процесу образовања; развијање критичког мишљења и критичког односа према различитим доктринама образовања; развијање етичке, социјалне и сазнајне одговорности у процесу образовања.			
Исход предмета: Студенти могу критички да процењују вредност и домете различитих доктрина образовања; студенти су оспособљени да просуђују сложеност и различите аспекте образовања; студенти су способни да практично примене различите моделе аргументације у решавању проблема у образовању; студенти су способни да критички разматрају однос различитих теорија образовања и њихове практичне примене; студенти могу активно и одговорно да учествују у креирању образовне политике.			
Садржај предмета: Садржај предмета састоји се из две целине. Прва целина односи се на проблеме дефинисања филозофије образовања и њен однос према сродним филозофским дисциплинама, као и на разматрање метафизичких/онтолошких, епистемолошких, етичких и филозофско-политичких аспеката образовања. Друга целина односи се на историјски развој филозофије образовања од античке до модерне епохе са ебним нагласком на савремене филозофије образовања као што су: аналитичка, утилитаристичка/прагматистичка, егзистенцијално-феноменолошка, херменеутичка и пост-структуралистичка/пост-модерна филозофија образовања.			
Литература			
1. Aloni, Nimrod: <i>Enhancing Humanity (The Philosophical Foundations of Humanistic Education)</i> , Springer, 2007			
2. Apple, Michael W. at al (ed): <i>The Routledge International Handbook of Critical Education</i> , Routledge, London /New York, 2009			
3. Blake, Nigel at al. (ed): <i>The Blackwell Guide to the Philosophy of Education</i> , Blackwell, 2003			
4. Carr, David: <i>An introduction to the Philosophy and Theory of Education and Teaching</i> , Routledge, London /New York, 2005			
5. Curren, Randall (ed): <i>A Companion to the Philosophy of Education</i> , Blackwell Publishing Ltd, 2003			
6. Farenga, Stephen J. / Ness: Daniel (ed): <i>Encyclopedia of education and human development</i> , M. E. 7. Sharpe, New York / London, 1984 (215 – 236, 287 – 347, 378 – 388)			
8. Moon, Bob at al. (ed): <i>Routledge International Companion to Education</i> , Routledge, London /New York, 2004 (3 – 18, 153 – 177, 426 – 440, 897 – 909)			
9. Noddings Nel: <i>Philosophy of Education</i> , Westview Press, 1988			
10. Nussbaum, Martha C.: <i>Cultivating Humanity</i> , Harvard University Press, 2000			
11. Paul, Hirst H. at al. (ed): <i>Philosophy of Education (Major Themes in the Analytic Tradition)</i> , Routledge, London /New York, 2001			
12. Rorty, Amélie Oksenberg (ed): <i>Philosophers on Education</i> , Routledge, London /New York, 2004			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: 1	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	20
колоквијум-и		
семинар-и	30		

Студијски програм/студијски програми: Образовне политике			
Врста и ниво студија: Мастер			
Назив предмета: Психологија образовања			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Ковач Церовић, К, Тинде; Петровић, Данијела; Павловић, Драгица			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Психологија образовања је курс који оспособљава студенте да разумеју разноврсне психолошке феномене уткане у образовну праксу и у доношење одлука о питањима образовања. Он је намењен студентима који нису завршили студије психологије, а у свом раду у области образовања нужно се срећу са питањима која спадају у област развојне, когнитивне, социјалне и психологије учења. Циљ курса је да студентима пружи основна савремена знања из ових области психологије и да осигура да о важним темама образовања своја мишљења формирају засновано на добро структурираним научним знањима из области психологије.			
Исход предмета Након завршетка курса студенти ће стећи основна знања о оним психолошким темама које су кључне за разумевање савременог образовања на нивоу наставе, организације школа, целокупног система и његовог развоја. Предмет ће подржати и развј критичког мишљења, способност коришћења научне литературе, развој способности јавног презентовања сопственог схватања и уважавања другачијег становишта, као и способност конструктивног учешћа у групним дискусијама. Студенти ће током рада стећи увид и у могућности примене психолошких сазнања у образовној пракси.			
Садржај предмета Когнитивне, афективне и социјалне развојне промене у раном и средњем детињству, развојне промене у раном и средњем детињству, адолесценцији, зрелом добу и током старења; карактеристике и стратегије школског и ваншколског учења и мотивације; начини стицања компетенција; психолошки проблеми учења различитих предмета, методе учења и наставе, оцењивање и евалуација образовног процеса, стварање и одржавање подстицајне средине за учење; утицај школе и вршњака на развој и формирање идентитета; социјални односи у разреду и унутар школе као организације; психологија наставника; ефикасна комуникација и решавање сукоба.			
Литература Cole, M. & Cole, S. (1993): Развој детета; Scieftintic American Books, New York, одабрана поглавља Perkins, D. (2009): Making learning whole; Jossey-Bass, San Francisco Kovač-Cerović, T (1997): Kako znati bolje; Institut za psihologiju, Beograd, одабрана поглавља Woolfolk, A (2009): Educational psychology; Jossey-Bass, San Francisco, одабрана поглавља			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања, дискусије, групни рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Завршни писмени испит	50
Радни задатак 1 – анализа једног когнитивног изазова у образовном контексту	20		
Радни задатак 2 – анализа једног социјалног изазова у образовном контексту	20		

Назив предмета: Родне перспективе у образовним политикама
Наставник или наставници (презиме, средње слово име): др Вељко Банђур, мр Вера Ж. Радовић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов за полагање: -
<p>Циљ предмета: Упознати студенте са антрополошким, социолошким и психолошким аспектима полне поделе рада и улога и на тој основи анализирати образовна постигнућа девојчица и дечака и процесе феминизације и маскулинизације образовних профила. Упознати студенте са процесом професионализације наставничког позива и анализирати историјски аспект промена у полној структури наставничког кадра. Упознати студенте са процесом феминизације наставничког позива на појединим нивоима васпитања и образовања деце (од предшколског васпитања до средњошколског образовања) у нашој и другим земљама света. Анализирати квантитативне показатеље феминизације наставничког позива, основне узроке и последице које ова појава изазива у појединим сегментима васпитно-образовног рада са децом и младима.</p>
<p>Исход предмета: Оспособљеност студената: да разумеју процес феминизације наставничког позива, као општекултурну одлику европских система образовања, који утиче на васпитне и образовне ефекте у раду са децом и младима, на међуљудске односе и комуникацију у школи, на решавање неких битних питања и проблема везаних за друштвени и професионални статус наставничког позива; да разумеју значај који појава феминизације наставничког позива има у формирању образовне политике у раду са децом и младима различитог пола и развоју њихових професионалних аспирација; да разумеју утицај који најстарија и културно универзална – полна подела рада има у феминизацији и маскулинизацији образовних профила; да у креирању образовне политике воде рачуна о успостављању боље равнотеже између мушкараца и жена у наставничкој професији на свим нивоима и у поправљању друштвено-економског положаја и угледа наставничке професије; да у креирању образовне политике воде рачуна о отворености образовног система и квалитету наставног процеса који ће се заснивати на способностима и склоностима деце и младих, а не на њиховим друштвеним карактеристикама (пол, старост, етницитет и сл.).</p>
<p>Садржај предмета: Антрополошки аспекти поделе рада и улога према полу (патријархат и матријархат – културолошки оквир поделе рада и улога према полу). Социолошки аспекти поделе рада и улога према полу (природне и/или друштвене разлике у раду мушкараца и жена; друштвени положај и углед професија; промене у породици, феминизација васпитања и њихов утицај на социјализацију личности). Психолошки аспекти поделе рада и улога према полу (психолошка тумачења полних разлика и полних улога; полна идентификација и учење улоге пола). Образовна постигнућа девојчица и дечака у основној и средњој школи. Феминизација наставничког позива – појава и процес (професионализација наставничког позива и историјски аспект промена у полној структури наставничког кадра; феминизација наставничког позива у нашој земљи и другим земљама света; феминизација позива на појединим нивоима система основног васпитања и образовања у нашој земљи и другим земљама); основни узроци (културно-историјски, друштвено-економски, био-психолошки, професионални) и последице (у односу на особине личности учитеља различитог пола и њихов васпитни утицај; на међуљудске односе и комуникацију у школи; на школска постигнућа ученика и образовне ефекте школе; на професионализацију позива).</p>
<p>Препоручена литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Радовић, Вера Ж., <i>Феминизација учитељског позива</i>. Учитељски факултет, Београд, 2007. 2. Lahelma, Elina, <i>Lack of Male Teachers: a Problem for Students or Teachers?</i>, Pedagogy, Culture and Society, Vol. 8, No. 2, Triangle Journals LTD, Oxford, United Kingdom, 2000, pp. 173-186. 3. Turnbull, P., William, G., <i>Sex Differentials in Teacher's Pay</i>, Journal of Royal Statistical Society, Series A (General), Vol. 137, No. 2, Royal Statistical Society, pp. 245-258, http://www.jstor.org/ 4. Turner Lomperis, Ana Maria, <i>Are Women Changing the Nature of the Academic Profession?</i>, The Journal of Higher Education, Vol. 61, No. 6, Ohio State University Press, 1990, pp. 643-677, http://www.jstor.org/ 5. Thornton, Mary, Bricheno, Pat, <i>Primary School Teacher's Careers in England and Wales: the Relationship between Gender, Role, Position and Promotion Aspirations</i>, Pedagogy, Culture and Society, Vol. 8, No. 2, Triangle Journals LTD, Oxford, United Kingdom, 2000, pp. 187-206. 6. <i>Наставници су битни (како привући, усавршавати и задржати ефикасне наставнике)</i>, OECD,

Министарство просвете, Београд, 2010.		
7. Младеновић, Урош, <i>Истраживања сличности и разлика међу половима I</i> , Педагошка стварност, 3-4, Савез педагошких друштава Војводине, Нови Сад, 1996, стр. 217-225.		
8. Младеновић, Урош, <i>Истраживања сличности и разлика међу половима II</i> , Педагошка стварност, 5-6, Савез педагошких друштава Војводине, Нови Сад, 1996, стр. 350-360.		
9. Гиденс, Ентони, <i>Социологија</i> , Економски факултет, Београд, 2001.		
10. Милић Анђелка (уред.), <i>Рађање модерне породице</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1988.		
11. Фишер, Хелен, <i>Ум жене</i> , Народна књига, Београд, 2005.		
12. Бек, Урлих, <i>Ризично друштво</i> . „Филип Вишњић“, Београд, 2001.		
13. Џонсон, Мирјам М., <i>Очеви, мајке и усвајање улоге везане за пол</i> , у: Ивић, Иван, Хавелка, Ненад (уред.), <i>Процес социјализације код деце</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1990, стр. 99-122		
14. Џонсон, Роберт, А., <i>ОН, разумевање психологије мужевности</i> , Плато, Београд, 1994.		
15. Џонсон, Роберт, А., <i>ОНА, разумевање психологије женскости</i> , Плато, Београд, 1994.		
Предавања: 2	Бежбе 2	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: Предавања, дијалoшка метода, самостални истраживачки рад студента		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Израда и одбрана реферата (самостални истраживачки рад и презентација резултата) – 60 поена;		
Усмени део испита – 40 поена.		

